

Ko podjetje ne more več plačevati svojih dolgov in preneha z dejavnostmi.

Kaj morate vedeti o njem:

- Izraza stečaj in insolventnost se uporabljata za opredelitev pravnih postopkov v primeru, ko podjetje nima dovolj sredstev za plačilo vseh svojih finančnih obveznosti do upnikov. Oba izraza lahko povzročita nekaj zmede, saj se včasih uporabljata izmenično. Tako je tudi na evropski ravni, kjer se tako stečaj kot insolventnost nanašata na isto uredbo o **čezmejni insolventnosti** (za več informacij kliknite [tukaj](#)). Kljub temu se lahko uporaba pravnih izrazov razlikuje glede na nacionalno zakonodajo.
- Ko pride do stečaja in se začne **postopek zaradi insolventnosti** podjetja, je to na splošno povezano s precejšnjimi omejitvami in negotovostjo za prizadete delavce, svete delavcev in sindikate, ki zastopajo interese delovne sile. Podjetje, ki je v stečaju/nesolventno, je lahko zunanjim upnikom, kot so finančne institucije (npr. banke), dobavitelji in najemodajalci, med drugim delno ali v celoti dolžno poravnati zapadle dolgove. Hkrati ima lahko podjetje kot delodajalec notranje dolgove do delavcev, če jim ni delno ali v celoti izplačalo plač in nadomestil, ki jim jih dolguje. Ker bodo različni upniki v postopku uveljavljali svoje terjatve, je ključnega pomena, da so delavčeve terjatve zaščitene.
- V primeru **plačilne nesposobnosti delodajalca** morajo biti delavci in organi, ki jih zastopajo, dobro seznanjeni z **Direktivo 2008/94/ES o zaščiti delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca**.
- Direktiva določa **minimalne standarde glede zahtevkov delavcev do delodajalcev**, ki so v stanju insolventnosti. Države članice morajo imenovati **jamstveno institucijo**, ki bo prevzela neizplačane zahtevke za izplačilo, in določiti podrobna pravila o delovanju jamstvene institucije (za več informacij kliknite [tukaj](#)).
- Pomembno je tudi vedeti, da zaradi zagotavljanja **enake obravnave vseh delavcev** države članice ne smejo določiti minimalnega trajanja pogodbe o zaposlitvi ali izključiti pogodb za določen čas ali agencijskih delavcev.
- Kar zadeva **sodelovanje javnih organov**, bo v nekaterih primerih stečaja/plačilne nesposobnosti kot tretja oseba imenovan stečajni upravitelj/predhodno prestrukturiranje (običajno upravitelj ali likvidator).
- Insolventnost se lahko nanaša na celotno skupino, lahko pa tudi samo na nekatere pravne osebe, ki pripadajo obvladujočemu podjetju. Ta razmislek je še posebej pomemben za svet delavcev evropskega sveta delavcev/svetov delavcev, saj na pogoje njihovega delovanja ne bo vplival na enak način.
- Stečaji lahko vključujejo **kolektivno odpuščanje, zaprtje** in v nekaterih primerih tudi **prevzem**.

Vaša naloga je...

- Predvidevanje stečaja/neplačilne nesposobnosti v vašem podjetju s prepoznavanjem znakov krize podjetja. Poskusite opazovati gospodarski in finančni položaj ter perspektivni razvoj podjetja ali skupine. Uporabite sindikalne vire in informacije o tem vprašanju na evropski in nacionalni ravni.
- Zberite vse informacije, ki pomagajo razumeti ekonomske vidike stečaja, pa tudi morebitne "skrite" motive vodstva.
- Ko je določen postopek zaradi insolventnosti, je vaša naloga tudi, da:
 - Zagotoviti, da so delavci zaščiteni glede neprekinjenosti pogodb o zaposlitvi.
 - Zagotoviti, da so pogoji, ali lahko podjetja med stečajem nadaljujejo z delom, sprejemljivi za delavce.
 - Zagotoviti, da se upoštevajo zahtevki delavcev, kot so plače in nadomestila.
- Preverite tudi, ali se v vaši nacionalni zakonodaji izvaja Direktiva 2002/74/ES o spremembi Direktive Sveta 80/987/EGS o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca: države članice lahko na primer določijo, da se direktiva ne uporablja za sisteme dodatnega pokojninskega zavarovanja podjetij. Prav tako lahko omejijo odgovornost jamstvene institucije glede zneska in časa. Vendar morajo pokrivati vsaj tri mesece pogodbe o zaposlitvi pred datumom insolventnosti – to minimalno obdobje je lahko del referenčnega obdobja, ki traja najmanj šest mesecev.

Matrika časovnega razporeda

Obveznosti upravljanja

Evropski sveti delavcev SE Sveti delavcev

- Če so govorice resnične in je v teku postopek zaradi insolventnosti, ki bi lahko bil pomemben za evropsko delovno silo z vidika njegovega potencialnega učinka, je osrednje vodstvo dolžno čim prej obvestiti evropski svet delavcev ali SE WC (glej predvideni sklep).

Predstavitve lokalnih delavcev

- Če so govorice dobro utemeljene in je predviden postopek, mora lokalna uprava o tem čim prej obvestiti lokalne predstavnike (glej nameravano odločitev). Če je prizadetih več držav, je treba take informacije uskladiti in zagotoviti v istem časovnem okviru. To se nanaša zlasti na učinke stečajnega/insolventnega postopka na prizadete države in lokalne lokacije.

Predstavniki delavcev v odboru

- Če so govorice utemeljene, mora uprava člane uprave že v zgodnji fazi obvestiti o postopku insolventnosti in njegovih razlogih ter o vseh načrtih, ki vplivajo na delovno silo.

Pravice delavcev in ukrepanje

Evropski sveti delavcev SE Sveti delavcev

- Takoj ko se zdi, da so govorice utemeljene, se morajo člani svetov delavcev v podjetjih soočiti z vodstvom z že pridobljenimi informacijami in zahtevati dodatne podrobnosti, vključno z – če je to primerno – uradnimi informacijami in pripravi na posvetovanje s svetom delavcev v podjetjih v podjetjih. To lahko storijo na rednem sestanku ali prek svojega izbirnega odbora, sekretarja, predsednika ali drugega predstavnika med sestanki.
- Stopite v stik s svojim sindikalnim koordinatorjem in evropsko zvezo sindikatov, da zagotovite vse informacije vseh zadevnih sindikatov in začnete pripravljati skupni odziv sindikatov.

Predstavitve lokalnih delavcev

- Takoj ko se zdi, da so govorice utemeljene, se morajo lokalni predstavniki delavcev soočiti z vodstvom z že pridobljenimi informacijami in zaprositi za dodatne podrobnosti, vključno z uradnimi informacijami in pripravi na posvetovanje, če je to primerno. To lahko storite na rednih sestankih lokalnih predstavniških organov ali prek njihovega sekretarja, predsednika ali drugega predstavnika med

sestanki. To lahko storijo tudi posamezni delavski zaupniki ali člani svetovnega odbora EWC/SE, ki zastopajo zadevno državo.

- Vse informacije, pridobljene na lokalni ravni, je treba sistematično posredovati članom svetov delavcev/skupin delavcev v drugih državah.

Predstavniki delavcev v odboru

- Predstavniki delavcev imajo dostop do privilegiranih informacij, tako kot predstavniki delničarjev, in morajo biti do neke mere seznanjeni s finančnim stanjem podjetja. Če se pojavijo govorice o morebitnem primeru insolventnosti, ki vpliva na podjetje, in upravni odbor o tem še ni bil obveščen, se lahko to vprašanje izpostavi na naslednjem sestanku. Če pa je bila takšna informacija upravnemu odboru že posredovana, se lahko evropskemu svetu delavcev, lokalnim predstavnikom delavcev in/ali sindikalnim funkcionarjem pošljejo signali, da se takšno prestrukturiranje dejansko pripravlja.

Ukrepi sindikatov

Evropski sveti delavcev SE Sveti delavcev

- Obrnite se na zadevno ETUF: preverite in upoštevajte obstoječi kodeks ravnanja/politiko ETUF, ki se uporablja v primeru postopka zaradi insolventnosti, in/ali obstoječi nadnacionalni okvirni sporazum ali podoben dokument, specifičen za podjetje.
- Zberite informacije o razlogih, ki bi lahko sprožili postopek zaradi insolventnosti: Ali gre za plačilno nesposobnost po denarnem toku (podjetje nima denarja za plačilo, vendar ima sredstva) ali za bilančno plačilno nesposobnost (sama sredstva ne zadoščajo za kritje dolga). Slednja ima lahko najhujše posledice, saj lahko privede do likvidacije podjetja.
- Koordinatorji evropskega sveta delavcev morajo tesno sodelovati z ETUF in člani evropskega sveta delavcev v zadevnih državah.

Predstavitve lokalnih delavcev

- Govorice so lahko utemeljene ali ne: morda so potrebne prve izmenjave z zadevnimi delavci. Predstavniki delavcev lahko preverijo tudi javne informacije s spleta (tisk, spletna stran podjetja ...).

Predstavniki delavcev v odboru

- V nekaterih primerih imajo lahko sindikalni funkcionarji mandat v upravnem odboru podjetja. Če temu ni tako, je treba vzpostaviti tesen stik s predstavniki delavcev, ki so v upravnem odboru. To bo omogočilo hitro preverjanje govoric in, če bodo potrjene, pripravo nadaljnjih ukrepov (glejte naslednje dele časovnice).

Vloga javnih organov

Evropski sveti delavcev SE Sveti delavcev

- V tej fazi javni organi nimajo vloge. Lahko pa se pozanimajte o morebitni veljavni nacionalni zakonodaji in o tem, katero sodišče je morda pristojno za začetek postopka v primeru insolventnosti. Postopek bi moral potekati na sodiščih države članice, v kateri so glavni interesi dolžnika.

Predstavitve lokalnih delavcev

- V tej fazi javni organi nimajo vloge. Vendar se lahko pozanimajte o nacionalni zakonodaji in različnih stopnjah postopka v primeru insolventnosti v vaši državi.

Predstavniki delavcev v odboru

- V primeru znatnih vplivov na lokalno delovno silo, kar se pogosto zgodi v postopku zaradi insolventnosti, so lahko predstavniki delavcev v upravnem odboru pripravljeni zaprositi upravo, da obvesti javne organe.

Further reading and resources

STEČAJ

Directive 2008/94/EC on the protection of workers in the event of the insolvency of their employer

Kategorija: Pravni naslov

Jezik: Angleščina

STEČAJ

Strengthening workers' voices in cases of insolvencies: guidelines and recommendations "more Democracy at work still needed" Elaborated by Syndex Europe, PCG-Project Consult GmbH and GLTPS.

Organizacija(-e): ETUC

Kategorija: Vodniki Unije

Jezik: Angleščina